

Yhteistyösopimus kotoutumista edistävästä palvelusta

HYTY 17.12.2025

Valmistelija

Hyvinvointi- ja kehityspäällikkö Tiina Kemppainen,
puh. 050 564 0008, tiina.kemppainen@forssa.fi

Laki kotoutumisen edistämisestä (681/2023) määrittää kotoutumisen edistämisen lakisääteiset sisällöt ja reunaehdot sekä kunnan vastuut ko. toimintaan liittyen. Lain mukaiset palvelut tukevat maahan muuttaneiden kotoutumista ja mahdollisuuksia osallistua aktiivisesti suomalaisen yhteiskunnan toimintaan. Kaiken kaikkiaan laki kattaa keskeiset palvelut ja periaatteet sujuvan kotoutumisen prosessin toteutumiseksi. Kotoutumislain tarkoituksena on myös edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta sekä myönteistä vuorovaikutusta eri väestöryhmien kesken.

Ennen vuoden 2023 hyvinvointialueuudistusta merkittävä kotoutumista edistävien lakisääteisten palvelujen järjestäjä Forssan seudulla oli sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä. Em. uudistuksen voimaantultua FSHKY:n toteuttamista palveluista huomattava osa siirtyi kunnissa järjestettäväksi.

Forssan seudun kunnat päätyivät toteuttamaan kotoutumispalvelut vastuukuntamallilla yhteistyösopimukseen perustuen siten, että Forssan kaupunki päävastuullisena toteuttajana vastasi palvelujen järjestämisestä. Ko. palveluja koskeva sopimus tuli voimaan 1.3.2023 ja se määriteltiin toistaiseksi voimassa olevaksi siten, että sopimuksen irtisanomisaika oli kuusi (6) kuukautta.

Yhteisesti kuntien kesken sovituiksi kotoutumista edistävien palvelujen tavoitteiksi sopimuksessa määriteltiin

1. Vaikuttavat ja pitovoimaa lisäävät palvelut
 2. Toimiva verkosto ja laadukas kotoutumisen tuki
 3. Jatkuva kehittäminen ja ennakoiva tilannekuva.
- Kotouttamispalveluissa tehdään laajaa yhteistyötä kuntien peruspalvelujen, eri viranomaisten ja kolmannen sektorin kanssa sekä valvotaan seudun etua uudistuksissa.

Huomioitavaa on, että vajaa vuosi yhteistyösopimuksen mukaisen toiminnan aloittamisesta Humppilan kunta irtisanoi osaltaan ko. sopimuksen (Humppilan kunnanhallitus 20.11.2023, § 248).

Sopimuksen mukaisesti tavoitteita toteutettaessa on yhteistyötä tehty kuntien peruspalvelujen kanssa tehdyn yhteistyön ohella myös muun muassa Kanta-Hämeen hyvinvointialueen kotoutumispalvelujen, ELY:n, TE-toimiston ja sittemmin TyöHämeen työllisyysalueen sekä muiden kotoutumista edistävien toimijoiden

kanssa. Kuntien kannalta on keskeistä, että yhteistyösopimuksen ohella jokaisella kunnalla on ollut voimassa oleva sopimus vastaavan aluehallintoviranomaisen kanssa (vrt. 31.12.2025 saakka Hämeen ELY-keskus ja 1.1.2026 alkaen Sisä-Suomen Elinvoimakeskus).

Sopimusta tai sen liitteitä on sovittu tarkistettavan tarvittaessa. Sopimusta voidaan muuttaa kirjallisesti sopimalla. Sopimuksen uudelleen tarkastelu ja ajan tasalle saattaminen on nyt tarkoituksenmukaista, jotta voidaan huomioida muun muassa aiemmin tapahtunut Humppilan kunnan irtautuminen sopimuksesta sekä tulevan aluehallintouudistuksen mukainen aluehallintoviranomaisen muutos ja jotta voidaan tarkastella sopimuksella määriteltyjä kuntien palveluun liittyviä maksuosuuksia.

Käytännössä ajan tasaistettu sopimus sisältää edelleen kunnallisten kotoutumispalvelujen johtamisen, koordinoinnin ja keskeisten kotoutumispalvelujen tuottamisen kaikille sopimuskunnille Kotoutumisohjelman mukaisesti sovittuja yhteistyörakenteita hyvinvointialueen ja työllisyysalueen kanssa hyödyntäen. Palvelut järjestetään Forssan Hyvinvointi ja kehitys -palvelualueen kotoutumista ja asettautumista edistävässä Kotouttamo -yksikössä. Ajan tasaistetussa sopimuksessa palvelun kustannustenjako perustuu edelleen kuntien vieraskielisen väestön määrän ja kuntien väestömäärän väliseen suhteeseen, mutta painotusta on muutettu ja se tapahtuu jatkossa 80/20-suhteella. Sopimuskuntien maksuosuuksien määrään uusi painotus vaikuttaa Forssan kaupunkia lukuun ottamatta maksuosuuksia alentavasti. Sopimus laaditaan edelleen toistaiseksi voimassa olevaksi kuuden kuukauden irtisanomisajalla. Nyt hyväksyttäväksi esitettävä sopimus korvaa 1.3.2023 voimaan tulleen vastaavaa yhteistyötä koskevan sopimuksen.

Kotoutumisen ja asettautumisen edistämisen ajantasaistettua kuntasopimusasiakirjaa esitellään kokouksessa.

Esittelijä	Hyvinvointi- ja kehityspäällikkö Kemppainen Tiina
Päätösehdotus	Hyvinvointi- ja työllisyyslautakunta hyväksyy osaltaan kotoutumispalvelujen järjestämisen ajantasaistetun yhteistyösopimuksen esittää kaupunginhallitukselle, että se 1. hyväksyy osaltaan kotoutumispalvelujen järjestämisen ajantasaistetun yhteistyösopimuksen 2. pyytää Jokioisten, Tammelan ja Ypäjän kuntia osaltaan hyväksymään ko. sopimuksen

Päätös